

OŠ »LOUIS ADAMIČ« GROSUPLJE

Prehod na dvoizmenski pouk

Začetek šolskega leta je bil na naši šoli letos živahnejši in nemirnejši kot prejšnja leta. Vzrok temu je bil prehod na dvoizmenski pouk. Število učencev na naši šoli iz leta v leto narašča. To smo doslej reševali s prezidovanjem raznih hodnikov in drugih prostorov, ki so doslej služili v druge namene. Z letošnjim letom to ni bilo več mogoče, saj se je število učencev na centralni šoli povzpelo že na 11109, zmogljivosti naših prostorov pa so primerne za 800 učencev. Zato je bilo nujno treba pristopiti k drugačni organizaciji pouka. O tem smo v mesecu maju obvestili starše, v juniju pa tudi svet šole. Seveda so se s tem odprli novi problemi, kako urediti prevoze učencev, kako ustrezno organizirati delo delavcev šole, da se stroški ne bi preveč povečali; potrebno je bilo uskladiti delo oddelkov s prilagojenim učnim programom z redno šolo, težave so nastopile pri organizaciji dopolnilnega in dodatnega pouka ter prostovoljnih dejavnosti. Pri delu so nas ovirala še posredovanja staršev, ki so imeli vse mogoče želje, ki jih pa vedno ni bilo mogoče upoštevati. Take in podobne probleme, ki jih ni bilo malo, smo bolj ali manj uspešno rešili.

Skrbi pa nas vzdušje, ki ga poraja gospodarska kriza in ki napoveduje tudi nam še slabše čase. Mi smo se namreč stabilizacijsko obnašali že doslej in bi težko ta prizadevanja še povečali. Raven pedagoškega delavca je že vse skozi zaostajala za ravnijo delav-

cev v gospodarstvu. Naj v ilustracijo povem, da znaša osebni dohodek učitelja z višjo izobrazbo in desetimi leti delovnih izkušenj 16000 din, da je naš učitelj že doslej veliko delal, doslej pa bo njegov delovni dan raztegnjen z vmesnimi odmori od jutranjih do poznih popoldanskih ur, nato pa se bo moral lotiti še priprav na pouk. To je bilo potrebno povedati, ker slišimo večkrat očitke, da je učitelj delovni dan kratak, da ima dva meseca počitnic itd. Tudi drugi očitki ni utemeljen, saj imajo vsi delavci šole tudi v tistem času, ko imajo učenci počitnice, na šoli veliko obveznosti s pripravami na pouk, seminarji in drugimi oblikami izobraževanja. Seveda to ne pomeni, da učitelj kljub vsemu naštetemu ne dela zavzeto in dobro. Vendar pa ta idealizem ne bo trajal v nedogled. Če bomo hoteli da tak ostane, bo moral učitelj videti pred seboj tudi take čase, ki mu bodo zagotovili človeka vredne gnotne pogoje.

Skrbi nas tudi, kako se bom prebili skozi zimo s skromnimi materialnimi sredstvi. Šest od sedmih naših stavb je ogrevanih s tekočim gorivom. Ze lansko leto smo za kurilno olje porabili 52 % vseh materialnih sredstev, letos bomo prostore centralne šole kurili ves dan — torej bodo stroški še precej višji.

In to je (bil) le kratek prikaz problematike ob začetku šolskega leta na naši šoli.

Ana Čeferin
Osnovna šola Grosuplje

Praznik KS Šmarje—Sap

Praznik KS Šmarje-Sap so krajanje praznovali 10. septembra skupaj z borci Levstikove brigade, ki so praznovali 40-letnico ustanovitve 8. SNOUB »Frana Levstika«. Slavnostno vzdušje je bilo v kraju cel dan od prihoda borcev, katere so krajanje pričakali s transparentom in prijazno dobrodoščilo. Slavnostni govornik je bil tov. Janez Perovšek-Pelko, komisar Levstikove brigade.

Ob tej priložnosti so se ponovno spomnili na poroko v brigadi, ki je bila 1. 1. 1944 v Delnicah. Tedaj sta se poročila naša občana, tov. Franc Zavodnik-Jon in tov. Frančiška Zavodnik-Mima, oba borca Levstikove brigade.

Letovanje otrok na Debelem rtiču

Skupnost otroškega varstva Grosuplje je v aprilu sklenila pogodbo z Rdečim križem Slovenije glede letovanja naših otrok v

Mladinskem zdravilišču in okrevališču na Debelem rtiču. Iz naše občine je tako letovalo 240 otrok, od tega 129 predšolskih v juniju in 111 šolajev v avgustu. Predšolski otroci so letovali deset dni, šolarji pa v dveh izmenah po sedem dni. Letovanje so vodili vzgojitelji predšolskih otrok, socialni delavec in študentje.

Cena letovanja brez prevoza in plačila vodičev znaša za predšolske otroke 2.300 din, za šolske otroke pa 1.960 din. Približno polovica staršev je prispevala polno ceno glede na dohodke v družini, ostala polovica pa po določeni lestvici od 10 — 75 % cene. Razliko do vseh stroškov letovanja je prispevala Skupnost otroškega varstva Grosuplje iz sredstev za denarne pomoči otrokom in iz sredstev načrtovanih za letovanje v letu 1983.

Letovanje je bilo namenjeno predvsem otrokom iz socialno ogroženih družin, vendar je bilo opaziti, da se prav iz teh družin starši težje odločajo za oddajo otroka v kolonijo, čeprav smo jim bili pripravljeno nuditi brezplačno oskrbo.

Cilj in smoter letovanja je bil predvsem v tem, da je otrok poleg oskrbe deležen tudi zdravega razvedrila, razvijanja ustvarjalnih sposobnosti, razgledanosti, bogatenja kulturnosti posameznika in sploh oblikovanja kolektivnih odnosov, predvsem pa usmerjanja in vsestranskega upoštevanja otroške samouprave. Otrokom je bila omogočena svobodna izbira in aktivnost v raznih vrstah dejavnosti, vendar v skladu s predvidenim programom in ob upoštevanju otrokovih želja.

Okvirni program dela je bil v šolski koloniji naslednji:

- izlet z ladjo v Koper
- nogometno srečanje s pionirji iz sosednjega paviljona
- orientacijski pohod z reševanjem določenih nalog
- izlet v Ankarano
- ogled mejnega prehoda Lazaret
- srečanje s tovarišico Nadjo Majce, ki je otroke seznanila s preživljanjem svoje mladosti v težkih časih NOB
- »pokaži kaj znaš« — razvedrilo
- ples na obali — ansambel »IGLU« iz Škofij
- pomoč pri učenju plavanja
- organiziranje družabnih iger v skupini ali med skupinami.

Tako v času letovanja kot po pogovorih z nekaterimi otroki smo ugotavljali, da so bili otroci sproščeni, vedri, aktivni in pripravljeni sodelovati ter da so se vsi zdravi in dokaj zadovoljni vrnili domov.

FLICA MALNAR

V avli osnovne šole v Šmarju je bila odprta razstava fotografij Levstikove brigade in ročnih del marljivi krajanov. (Foto: B. Ambrož)

Izobraževanje odraslih

V teh dneh se iztekajo zadnje priprave za novo šolsko leto izobraževanja odraslih. To dejavnost v Grosupljem že dolga leta organizira in izvaja Delavska univerza »Boris Kidrič« Ljubljana. Območni izobraževalni center Grosuplje. Letošnji program OIC bo nadaljevanje programov iz preteklega leta z dodatkom novih oblik izobraževanja, ki so izdelane na podlagi potreb in želja delovnih ljudi. V upanju, da boste v obširnem izboru raznih vsebin našli kaj, kar naj bi vaši delovni organizaciji ali vam osebno odkrilo neznana področja in vam s spoznanjem prineslo tudi korist, vam na kratko predstavljamo naš program dela:

1. Srednja ekonomska šola — 3. letnik
2. Jezikovno izobraževanje
  - A) za učence osnovnih šol in usmerjenega izobraževanja
    1. angleščina za 3. in 4. razred osnovnih šol
    2. francoščina za 7. in 8. razred osnovnih šol
    3. angleščina — utrjevalni tečaj za učence 8. razredov kot priprava na usmerjeno izobraževanje
    4. angleščina — utrjevalni tečaj za učence usmerjenega izobraževanja (1. in 2. letnik)
  - B) Za odrasle
    1. angleščina — začetni tečaj
    2. angleščina — nadaljevalni tečaj
    3. nemščina — začetni tečaj
    4. tečajji po naročilu; angleščina ali nemščina s popolnoma prilagojenim programom za potrebe posamezne delovne organizacije
    5. angleščina ali nemščina za poslovno komuniciranje s prilagojenim programom za kratke stike s poslovnimi sodelavci — osebno ali preko telefonskih zvez (20-30 ur)
    6. konverzacijski tečajji nemščine in angleščine
    7. osvežitvene tečaje nemščine in angleščine (pozabljeno znanje srednje šole)
    8. karatenski tečajji za nemščino in angleščino. Značilnost teh tečajev je, da skupina kandidatov odide s svojim učiteljem v primeren hotel zaprtega tipa, kjer poteka bivanje in učenje jezika na način, kot da ta skupina živi ali v Nemčiji ali v Angliji. To je nekakšno nadomestilo za izpopolnjevanje jezika na »tujih tleh«.

3. Strokovno in funkcionalno izobraževanje: Za potrebe delovnih organizacij pripravljamo naslednje strokovne tečaje in seminarje:

1. tečaj iz varstva pri delu
2. tečaj iz higienskega minimuma
3. tečaj iz požarne varnosti
4. tečaj skladiščnega poslovanja
5. tečaj knjigovodstva
6. tečaj strojepisja (začetni in nadaljevalni)
7. seminar o izdelavi in izvedbi programov pripravništva v OZD
8. seminar o popisu sredstev in njihovih virov (inventura)
9. seminar z vsebino: delovodja v samoupravni organizaciji dela
10. in druge oblike po dogovoru s posameznimi interesenti.

ter predavanja: 1. za posamezne delovne organizacije s strokovno vsebino iz njihovega področja dela. 2. za krajevne skupnosti z uporabno vsebino 3. za krajevne skupnosti in delovne organizacije z vsebinami aktualne družbene tematike.

4. Družbenopolitično izobraževanje: Za potrebe družbenopolitičnega izobraževanja v občini bomo s pomočjo DPO izvedli:

1. seminar za novospregjete člane ZK
2. seminar za novospregjete člane OOSZ
3. občinsko sindikalno politično šolo, preko Kluba samoupravljalcev pa bomo za potrebe delovnih organizacij in KS organizirali razprave z aktualnimi samoupravnimi in družbenopolitičnimi vsebinami po metodi »OKROGLA MIZA«.

5. Obrambno — zaščitno izobraževanje:

- S področja usposabljanja za obrambo in zaščito bomo aktivirali ekipe za vzdrževanje zaklonišč v Grosupljem in Ivančni gorici.
6. Za individualno izpopolnjevanje pripravljamo še serijo uporabnih tečajnih oblik izobraževanja:
  1. začetni šiviljski tečaj
  2. nadaljevalni šiviljski tečaj
  3. kuharski tečaj
  4. tečaj makrameja — volanja
  5. tečaj ročnega pletenja

Kljub temu, da je za nekatere oblike izobraževanja kot so: šiviljski tečaj, kuharski tečaj, strojepisni tečaj in še nekatere druge, že dovolj prijavljenih in bodo tečajji stekli že v mesecu oktobru, puščamo vpis še vedno odprt in nikogar ne odklanjamo. Ko bo število vpisanih novih članov ponovno napolnilo normo za oddelek, bomo tečaj ponovili. Prav tako bomo tekom šolskega leta organizirali in ponavljali tudi druge oblike izobraževanja iz tega programa in tudi take, ki jih v programu nismo predvideli pa se bo potreba po njih pojavila med letom, pobuda pa prišla z vaše strani.

Vse oblike izobraževanja bomo organizirali v Grosupljem, tiste oblike, v katerih bo število prijavljenih članov iz vaše sredine odpravljalo normativu za oddelek, pa tudi v vaši krajevni skupnosti ali delovni organizaciji.

Vse informacije, ki vam jih v tem sestavku nismo uspeli posredovati, dobite osebno, pisмено ali po telefonu na Delavski univerzi Grosuplje, Kolodvorska c. 2, telefon št. 772-309.

Srednja ekonomska šola, III. letnik ima 26 slušateljev in je pričela s poukom že 8. septembra

Stabilizacijska prizadevanja in ukrepi na področju vzgoje in izobraževanja

Poročilo Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije o uresničevanju politike družbenoekonomskega razvoja SR Slovenije v letu 1983 in analiza uresničevanja usmeritve družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985 v letih 1981—1983, sta opozorila na zaostrene pogoje gospodarjenja, ki terjajo nadaljnje zmanjšanje vseh oblik porabe. Podobno stanju kot v SR Sloveniji, je tudi stanje v občini Grosuplje, zaradi katerega so se pričeli v vseh sredinah poskusi izvajanja določenih ukrepov gospodarske stabilizacije. Ker za jamajo ukrepe gospodarske stabilizacije element zmanjševanja vseh oblik porabe, se tu v prvi vrsti vsteva poraba za vse smeri družbenih dejavnosti, tako torej tudi na področju vzgoje in izobraževanja, kjer so potrebni določeni ukrepi za uskladitev obsega programov z razpoložljivimi materialnimi možnostmi, ki bi odpravili vedno večje razhajanje med obsegom in vsebino sprejetih programov na tem področju ter razpoložljivi sredstvi za njihov izvedbo.

Na osnovi izhodišč predsedstva skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije, je odbor za načrtovanje družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov skupščine občinske izobraževalne skupnosti Grosuplje, pripravil osnutek stabilizacijskega programa na področju vzgoje in izobraževanja in ga daje vsem uporabnikom in izvajalcem v javno obravnavo. Predlagani ukrepi zagotavljajo financiranje zagotovljenega programa, predpisanega s predmetnikom in učnim načrtom; dogovorjeni oz. dodatni program pa se izvaja s prispevkom staršev in direktno svobodno menjavo dela. Osnutek programa je naslednji:

— izvajalske organizacije (šole) naj pri organizaciji vzgojnoizobraževalnega dela dosledno upoštevajo veljavne standarde in normative za delo osnovne šole in sicer:

- 1) število učencev v čistem oddelku po zakonu o osnovni šoli (do leta 1985 — 36)
- 2) število učencev v kombiniranem oddelku po zakonu o osnovni šoli — 24

3) v kolikor pade število učencev v dveh ali večih oddelkih pod številko 24 in če bi takšno stanje ostalo vsaj dve leti, mora organizirati pouk v kombiniranih oddelkih

— izvajalci (šole) naj bodo čimbolj smotri pri delitvi učencev na učne skupine v oddelkih oz. naj se delitev opravi tedaj, ko zaradi varnosti dela ni mogoče organizirati dela s celim oddelkom (tehnična vzgoja) in to le takrat, ko je to potrebno. Npr.: pri delitvi po spolu (telesna vzgoja), pri manjših oddelkih je potrebno družiti učne skupine dveh oddelkov

— šole naj v svojih letnih delovnih programih opredelijo interese dejavnosti po smernicah za delo v osnovni šoli in to obvezno izvajajo tako kot je določeno s predmetnikom v okviru zagotovljenega programa. Za širšo organiziranost interesnih dejavnosti pa naj zagotavljajo sredstva z direktno svobodno menjavo dela

— pri organizaciji vzgojnoizobraževalnega dela je potrebno delo dosledno razporejati po določenih samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo v osnovnih šolah

— oddelki podaljšane bivanja naj bodo organizirani po istem številčnem normativu kot redni oddelki (osnovne šole 32—36) in uvedeni s prispevkom staršev (predlog je mesečno 300 din na učenca), kajti oddelki podaljšane bivanja predstavljajo dodatni program

— knjižni fond za izposojilo učencem naj šole oblikujejo predvsem iz rabljenih učbenikov, nabava novih naj se vrši iz sredstev izposojevalnice (33 % vrednosti učbenikov), regresiranje pa naj ostane za najbolj socialno ogrožene učence

— potrebno je zagotoviti brezplačen prevoz učencem po Zakonu o osnovni šoli (do brezplačnega prevoza so upravičeni tisti učenci, ki so od šole oddaljeni več kot 4 km); za tiste, ki pa so na relaciji šolskih prog in imajo možnost prevoza, pa uvesti delno plačevanje.

— občinska izobraževalna skupnost bo v prihodnje regresirala samo tople malice, za katere bodo učenci prispevali samo ceno živil, ostali pa se bodo plačevali s polno ceno v kateri ni vračunana amortizacija

— organizacijo šole v naravi bo potrebno (tečaj plavanja in smučanja) skrbno organizirati in izvesti; sofinanciranje pa naj poveča telesnokulturna skupnost na račun občinske izobraževalne skupnosti

— urediti financiranje glasbene šole naj se uredi tako, da občinska izobraževalna skupnost financira samo BOD in SP delavcev, ostali stroški pa naj se krijejo iz prispevka staršev

— proučitev statutarne določbe glede pooblastil skupščine in njenih organov, predvsem z vidika razbremenitve skupščin in uveljavitve polne odgovornosti izvršilnih organov (odborov)

— na ravni občine je potrebno ustanoviti komisijo oz. drugo telo, sestavljeno iz predstavnikov DPO, IS in OIS, ki bi usmerjali in koordinirali delo šol v občini, sodelovalo s šolami pri organiziranju vzgojnoizobraževalne dejavnosti v smislu večje racionalnosti in upoštevanja veljavnih normativov, odplačilov o širitvi dejavnosti, ipd...

Nekatere predlagane ukrepe: je potrebno sprejeti že v letu 1983, drugi pa imajo dolgoročnejši značaj. Ukrepi, ki imajo zakonsko podlago, se bodo pričeli izvajati takoj po sprejemu v skupščini občinske izobraževalne skupnosti, ostale pa naj izkristalizira prej izpeljana javna razprava.

Bogomir Susič

**DOPISUJTE
V NAŠE
GLASILO**